

Міністерство освіти і науки України

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор

_____ Н.М.Іщенко

„___” _____ 20__ р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни _____ **Методика викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у ВНЗ**

статус дисципліни _____ Дисципліни за вибором студентів циклу професійної та практичної підготовки

спеціальність__035.04 Германські мови та літератури (переклад включно) - англійська

АВТОРИ ПРОГРАМИ:

доцент, канд. пед. наук

кафедра англійської філології

Запорожець Галина Вікторівна

в. о.доцента, канд. філ. наук

кафедра англійської філології

Колесник Ганна Леонідівна

„___” _____ 2017 р.

Миколаїв 2017

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри англійської філології
назва кафедри, за якою закріплена дисципліна
Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Старшова О.О.)
Підпис ПІБ

на засіданні випускової кафедри англійської філології
назва кафедри
Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Старшова О.О.)
Підпис ПІБ

на засіданні методичної ради факультету Інституту філології
назва факультету, за яким закріплена дисципліна
Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пронкевич О.В.)
Підпис ПІБ

на засіданні методичної ради факультету Інституту філології
назва факультету спеціальності, для якої викладається дисципліна
Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пронкевич О.В.)
Підпис ПІБ

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:
Декан факультету (Директор інституту) Пронкевич О.В.
Назва, підпис, дата

Денно-вечірня, заочна форма навчання:
Декан факультету (Директор інституту) _____
Назва, підпис, дата

Начальник навчально-
методичного відділу _____
„____” _____ 20__ р.

1. Концепція викладання дисципліни

Навчальна дисципліна “Методика викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у ВНЗ” в ЧНУ ім. П.Могили є невід’ємною частиною підготовки магістрів з іноземної філології. По-перше, навчальні плани і програми, за якими працюють на кафедрі англійської філології, створені з урахуванням вузівської програми. По-друге, під час написання дослідницьких робіт (бакалаврських, а також у циклі спеціаліста, магістра) значна увага приділяється методичній тематиці.

Курс “Методика викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у ВНЗ” є нормативною навчальною дисципліною підготовки магістрів-філологів, вищим рівнем узагальнення тієї методичної роботи, яку здійснили методисти і викладачі-практики у згаданій галузі протягом останніх десяти років. Курс підбиває підсумки і вказує перспективи на майбутнє. Його головною **метою** є формування у студентів-філологів вмінь і навичок викладання іноземних мов та зарубіжної літератури у вищих навчальних закладах усіх типів.

У Чорноморському національному університеті імені Петра Могили досягнення цієї мети забезпечує Інститут філології, де професійно вивчаються іноземні мови (англійська, німецька, французька, іспанська, польська) та зарубіжна література. Широкий доступ до сучасної критичної літератури, що видається в США та Європі, активне застосування Інтернету відкривають можливості для підготовки нового покоління викладачів іноземних мов та зарубіжної літератури, творчих, вільних особистостей, ознайомих з найсучаснішими досягненнями філологічної та методичної науки, фахівців, які водночас і володіють іноземними мовами, і добре знають першоджерела, читаючи їх мовою оригіналу.

Отже, **завданнями курсу** є:

- забезпечення ґрунтовної теоретичної підготовки студентів у галузі методики викладання іноземних мов та зарубіжної літератури, завдяки чому вони повинні усвідомити специфіку цього предмета в системі інших вузівських предметів;
- формування у майбутніх викладачів навичок розвитку критичного мислення студентів під час викладання мови та та зарубіжної літератури;
- забезпечення знання основ теорії формування комунікативної компетенції;
- ознайомлення студентів з сучасними тенденціями в навчанні іноземних мов та зарубіжної літератури як у нашій країні, так і за кордоном;
- формування у студентів під час практичних занять професійно-методичних вмінь, необхідних для плідної роботи в галузі навчання іноземних мов та зарубіжної літератури, навчання навичкам науково обґрунтованого планування;
- навчання прийомам організації та проведення сучасного заняття з іноземної мови та зарубіжної літератури завдяки комбінуванню різних видів робіт, методів, навчальних ситуацій;

- залучення студентів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

По закінченню курсу студенти повинні **знати:**

- основні принципи освіти та державний стандарт з іноземної мови та та зарубіжної літератури;
- сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури;
- методи, технології та стратегії навчання іноземних мов та зарубіжної літератури в вищій школі;
- сучасні тенденції в навчанні іноземних мов та зарубіжної літератури у нашій країні та за кордоном;

вміти:

- організувати теоретичне дослідження у галузі методики;
- розкривати сутність складових частин і засобів сучасної методики як науки;
- використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- володіти професійно-методичними вміннями, необхідними для навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.

2. Витяг з навчального плану спеціальності

Форма навчання	Курс	Семестр/Триместр	Всього годин	В тому числі							Форма підсумкового контролю	
				аудиторних					самостійна робота студента		іспит	залік
				лекцій	семінарських	практичних	лабораторних	консультації	семестрова робота по дисципліні	курсорова робота (проект)*		
денна	6	3	150	10	20				120		+	
заочна	6	3	150	4	4				142		+	

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

Методика викладання іноземних мов у ВНЗ

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин					Форми контролю
			Аудиторні				Самостійна робота студента	
			Лекційні	семінарські	практичні	консультації		
1.	Загальні питання методики навчання іноземних мов у вищій школі	9	2				7	Усне опитування
2.	Сучасні підходи до навчання іноземної мови	11			2		7	Усне опитування
3.	Навчання іншомовного спілкування	12			2		10	Письмове завдання
4.	Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови	13			2		10	Усне опитування
5.	Навчання іншомовного мовлення.	12			2		10	Усне опитування
6.	Типи і структура практичних занять з іноземної мови	12	2		2		10	Письмове завдання
7.	Сучасні вимоги до кваліфікації викладача іноземної мови	7	1				6	Усне опитування
	Всього	75	5		10		60	

Методика викладання зарубіжної літератури

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин					Форми контролю
			Аудиторні				Самостійна робота студента	
			Лекційні	семінарські	практичні	консультації		
1.	Науково-теоретичні основи фахової методики з викладання зарубіжної літератури в університеті.	12	2				10	Усне опитування
2.	Методика викладання літератури: історія питання, традиції та новаторство.	14	2		2		10	Усне опитування
3.	Форми роботи з літературної освіти у вищих навчальних закладах.	12			2		10	Письмове завдання
4.	Принципи, форми й методи організації науково-дослідницької роботи з літератури у вищих навчальних закладах та методика їх виконання.	12			2		10	Усне опитування
5.	Сучасні методи аналізу літературного твору: методологічні та методичні проблеми. Методи аналізу твору.	13	1		2		10	Усне опитування
6.	Планувальна діяльність викладача-філолога.	12			2		10	Письмове завдання
	Всього	75	5		10		60	

4. Аудиторна робота

4.1. Денна форма навчання

Методика викладання іноземних мов у ВНЗ

4.1.1.Лекційні заняття

Лекція 1. Загальні питання методики навчання іноземних мов у вищій школі

Основні принципи освіти і зміни у навчанні іноземних мов. Державний освітній стандарт з іноземної мови. ІМ як складова освітньої галузі “Філологія”. Зв’язок методики з іншими науками. Дидактичні та методичні принципи навчання іноземних мов. Загальні та технічні засоби навчання. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.

“Підхід” як загальна вихідна концептуальна позиція, вирішальна у розгляді і визначенні інших положень; стратегія навчання. Комунікативний підхід у навчанні ІМ. Культурологічний, компетентнісний, конструктивістський, контекстний підходи до навчання іноземної мови. Переваги та недоліки зазначених підходів.

Особливості навчання іноземної мови в навчальних закладах різного типу. Планування навчального процесу з іноземної мови. Вимоги до заняття з іноземної мови. Іноземна мова як мета і засіб навчання. Підручники та навчальні посібники з іноземної мови. Автентичні засоби навчання.

Лекція 2 . Типи і структура практичних занять з іноземної мови

Критерії класифікації занять з іноземної мови. Компоненти уроку. Аналіз практичного заняття з іноземної мови. Схема загального та поглибленого аналізу уроку іноземної мови. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови. Контроль у навчанні іноземної мови

Визначення та оцінювання рівня сформованості іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь. Функція зворотного зв’язку; оціночна, навчальна, розвиваюча функції. Види та форми контролю. Об’єкти контролю. Тестовий контроль.

Лекція 3. Сучасні вимоги до кваліфікації викладача іноземної мови

Компетенція викладача з позицій Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Готовність до навчання міжкультурного іншомовного спілкування: мовленнєва та мовна компетенції; соціокультурна та соціолінгвістична компетенція; дискурсивна та стратегічна компетенції. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

4.1.2.Практичні заняття

Практичне заняття 1.

Тема: Сучасні підходи до навчання іноземної мови

План

1. Розглянути теоретичні засади комунікативного підходу у навчанні ІМ.
2. Охарактеризувати культурологічний, компетентністний, конструктивістський, контекстний підходи до навчання іноземної мови. Визначити переваги та недоліки зазначених підходів.

Практичне заняття 2.

Тема: Навчання іншомовного спілкування

План

1. Навчання аудіювання. Психофізіологічні механізми аудіювання. Труднощі аудіювання. Етапи навчання аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання.
2. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Суть читання та його психофізіологічні механізми. Характер текстів для читання. Навчання письма.
3. Письмо і писемне мовлення. Психофізіологічні механізми письма. Етапи навчання писемного мовлення. Письмо як засіб навчання та контролю.

Завдання – до практичного заняття підготувати фрагменти занять на практику у спілкуванні.

Практичне заняття 3.

Тема: Навчання іншомовного мовлення.

План

1. Навчання говоріння. Психофізіологічні механізми говоріння.
2. Особливості навчання діалогічного мовлення. Типи діалогів. Ініціативне мовлення.
3. Навчання монологічного мовлення. Мовні особливості та етапи навчання монологічного мовлення. Вживання розмовних формул, кліше, зв'язок у мовленні. Система вправ для навчання монологічного мовлення. Креативність у навчанні мовлення.

Завдання – бути готовими презентувати власні приклади (вправи) на тренування іншомовного мовлення.

Практичне заняття 4.

Тема: Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови

План

1. Особливості навчання іноземної мови у навчальних закладах різного типу.
2. Планування навчального процесу з іноземної мови.

3. Вимоги до заняття з іноземної мови. Іноземна мова як мета і засіб навчання.
4. Підручники та навчальні посібники з іноземної мови. Автентичні засоби навчання.

Завдання – ознайомитися з існуючими нормативними документами по організації процесу навчання іноземної мови у вузі (ОКХ, ОПП. Навчальний план, програма, тощо).

Переглянути існуючі підручники та навчальні посібники з іноземної мови (за бібліотечним каталогом).

Практичне заняття 5.

Тема: Типи і структура практичних занять з іноземної мови

План

1. Критерії класифікації занять з іноземної мови. Типи занять.
2. Аналіз практичного заняття з іноземної мови. Схема загального та поглибленого аналізу практичного заняття з іноземної мови.
3. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови.
4. Контроль у навчанні іноземної мови. Тестовий контроль.

Завдання – підготувати власний конспект практичного заняття за програмою Curriculum for English Language Development in Universities and Institutes. – К: The British Council, 2001.

Методика викладання зарубіжної літератури

4.1.1. Лекційні заняття

Лекція 1. Науково-теоретичні основи фахової методики з викладання зарубіжної літератури в університеті. Проблема методології та методів вивчення літератури. Зміст і структура дисципліни “Зарубіжна література” у вищих та середніх навчальних закладах. Принципи та засади навчання на сучасному етапі. Основні науково-методичні видання.

Література:

1. Гладишев В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури. – Миколаїв, 2006.
2. Методика преподавания литературы / под ред. О. Ю. Богдановой. – М., 2000.
3. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.
4. Цехмістрова Г. С, Фоменко Н. А. Управління в освіті та педагогічна діагностика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Видавничий Дім "Слово", 2005.

Лекція 2. Методика викладання літератури: історія питання, традиції та новаторство. Новітні педагогічні технології викладання зарубіжної літератури у ВНЗ. Завдання методики викладання літератури у контексті проекту «Концепція літературної освіти в Україні». Діалог культур як методологія та форма сучасної освіти. Інтерактивні методи викладання зарубіжної літератури. Віртуальні та дистанційні форми викладання та навчання. Метод проектів для формування умінь та навичок з зарубіжної літератури. Відео-, аудіо презентація, мультимедійні технології викладання зарубіжної літератури. Ейдетика як навчальна технологія. Вивчення літератури за опорними схемами та образними асоціаціями. Інтегративні методи вивчення літератури у системі міжпредметних зв'язків дисциплін гуманітарного циклу.

Література:

1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.
2. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.
3. Подпасый И. П. Педагогика: Новый курс: Учеб. для высш. учеб. заведений: В 2 кн. - М.: Гуманит, изд. Центр ВПАДОС, 2002. - Процесс воспитания.
4. Слостенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н. Педагогика: Учебное пособие для студентов педагогических заведений . - 4-е изд. - М.: Школьная Пресса, 2002. Слєпкань
5. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навчальний посібник. - К.: Вища шк., 2005. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. — К.: "Академвидав", 2006.

Лекція 3. Форми роботи з літературної освіти у вищих навчальних закладах. Методика викладання літератури: історія питання, традиції та новаторство. Лекція як основна форма викладання зарубіжної літератури. Семінар (практичне заняття, лабораторна робота): методика проведення у вищі. Форми контролю та оцінювання знань з зарубіжної літератури та методика їх проведення: А) Тестування Б) Колоквіум В) Кредитно-модульна система Г) Залік Д) Екзамен. Форми роботи з літературної освіти у вищих навчальних закладах. Сучасні методи аналізу літературного твору. Методологічні та методичні проблеми аналізу літературного твору у сучасному літературознавстві. Методи науково-дослідницької роботи з зарубіжної літератури в процесі підготовки курсових, дипломних та магістерських робіт, їх специфіка та наукова доцільність. Методи аналізу художнього твору: особливості та алгоритми, відповідність методів аналізу естетичній природі тексту, певному художньому напрямку та творчому методу письменника (поетологічний, міфопоетичний, архетиповий, мотивний, хронотопічний, історико-соціальний, культурологічний, історико-біографічний, порівняльний, інтертекстуальний тощо).

Література:

1. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії. – Тернопіль, 2003.

2. Хуторський А. В. Современная дидактика. – СПб., 2001
3. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007.
4. Падалка О. С. та ін. Педагогічні технології: Навчальний посібник. - К., 1996.
5. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: Підручник для студентів-філологів. – К.: Ленвіт, 2000. – 240 с.
6. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.
7. Педагогіка вищої школи. – Одеса, 2002.
8. Чайка В. М. Основи дидактики: Тексти лекцій і завдання для самоконтролю: Навчальний посібник. - Тернопіль: Астон, 2002.
9. Яворська Г. Х. Педагогіка для працівників: Навч. посіб. - К.: Знання, 2004.

4.1.2. Практичні заняття

Семінарське заняття №1.

Новітні педагогічні технології викладання зарубіжної літератури у виш.

1. Діалог культур як методологія та форма сучасної освіти
2. Інтерактивні методи
3. Віртуальні та дистанційні форми
4. Метод проектів
5. Конференція: методика проведення
6. Відео-, аудіопрезентація в системі літературної освіти у виш
7. Ейдетика. Вивчення літератури за опорними схемами та образними асоціаціями
8. Інтегративні методи вивчення гуманітарного циклу.

Література

1. Подпасый И. П. Педагогика: Новый курс: Учеб. для высш. учеб. заведений: В 2 кн. - М.: Гуманит, изд. Центр ВПАДОС, 2002. - Процесс воспитания.
2. Слостенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н. Педагогика: Учебное пособие для студентов педагогических заведений . - 4-е изд. - М.: Школьная Пресса, 2002.
3. Слєпкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навчальний посібник. - К.: Вища шк., 2005.
4. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. — К.: "Академвидав", 2006.

Семінарське заняття 2.

Форми роботи з літературної освіти у вищих навчальних закладах.

1. Традиційні форми викладання літератури. Історія питання та сучасна практика.
 - Лекція
 - Семінар

2. Форми контролю та оцінювання знань з зарубіжної літератури:

- Тестування
- Колоквіум
- Кредитно-модульна система
- Залік
- Екзамен

3. Форми науково-дослідницької роботи з зарубіжної літератури

- Наукове повідомлення
- Реферат
- Наукова стаття
- Науково-дослідницька робота студента НІРС
- Дипломна робота
- Магістерська робота

Література:

1. Цехмістрова Г. С, Фоменко Н. А. Управління в освіті та педагогічна діагностика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Видавничий Дім "Слово", 2005.
2. Чайка В. М. Основи дидактики: Тексти лекцій і завдання для самоконтролю: Навчальний посібник. - Тернопіль: Астон, 2002.
3. Яворська Г. Х. Педагогіка для працівників: Навч. посіб. - К.: Знання, 2004.
4. Ягупов В. В. Педагогіка: Навчальний посібник. - К.: Либідь 2002.

Семінарське заняття 3.

Сучасні методи аналізу літературного твору: методологічні та методичні проблеми. Методи аналізу твору.

1. Науково-дослідницькі методи, їх специфіка та наукова доцільність (на прикладах з власної наукової роботи)
 - історико-генетичний,
 - історико-функціональний,
 - типологічний,
 - компаративний,
 - біографічний,
 - системний,
 - ритуально-міфологічний тощо.
2. Методи аналізу твору. Визначити особливості й скласти алгоритм аналізу за певним методом (на прикладах з прочитаних та вивчених творів):
 - поетологічний,
 - міфопоетичний,
 - архетиповий,
 - мотивний,

- хронотопічний,
- історико-соціальний,
- культурологічний,
- історико-біографічний,
- порівняльний,
- інтертекстуальний тощо

Література:

1. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. Падалка О. С. та ін. Педагогічні технології: Навчальний посібник. - К., 1996.
2. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: Підручник для студентів-філологів. – К.: Ленвіт, 2000. – 240 с.

Семінарське заняття 4.

Принципи, форми й методи організації науково-дослідницької роботи з літератури у вищих навчальних закладах та методика їх виконання. Методика науково-дослідницької роботи студентів. Наукове повідомлення Реферат. Наукова стаття. Конференція як форма навчання у ВНЗ. Науково-дослідницька робота студента НІРС. Дипломна робота Магістерська дисертація. Методика організації самостійної роботи студентів-філологів за курсом «Зарубіжна література»: специфіка, форми, прийоми. Інтернет ресурси фахової освіти Дистанційна освіта. Індивідуальна робота студента. Самостійний модуль. Консультація. Робота у наукових проблемних групах.

Література:

1. Методика преподавания литературы / под ред. О. Ю. Богдановой. – М., 2000.
2. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.
3. Наукові основи методики літератури [Текст] : навчально-метод. посібник для ...за ред. Н. Й. Волошиної. - К. : Ленвіт, 2002. - 344 с.,
4. Хуторський А. В. Современная дидактика. – СПб., 2001.

Семінарське заняття 5.

Планувальна діяльність викладача-філолога.

- 1.Робота з навчальними планами, місце літературних курсів у системі підготовки філологів у ЧНУ ім.. Петра Могили
2. Робота з навчальними та робочими програмами з літературознавчих курсів.
3. Структура робочої програми та основні вимоги до робочої програми

4.2. Заочна форма навчання

Методика викладання іноземних мов у ВНЗ

4.2.1. Лекційні заняття

Лекція 1. Загальні питання методики навчання іноземних мов у вищій школі.

Основні принципи освіти і зміни у навчанні іноземних мов. Державний освітній стандарт з іноземної мови. ІМ як складова освітньої галузі “Філологія”. Зв’язок методики з іншими науками. Дидактичні та методичні принципи навчання іноземних мов. Загальні та технічні засоби навчання. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.

Лекція 2. Сучасні підходи до навчання іноземної мови

“Підхід” як загальна вихідна концептуальна позиція, вирішальна у розгляді і визначенні інших положень; стратегія навчання. Комунікативний підхід у навчанні ІМ. Культурологічний, компетентністний, конструктивістський, контекстний підходи до навчання іноземної мови. Переваги та недоліки зазначених підходів.

Лекція 3. Типи і структура практичних занять з іноземної мови

Критерії класифікації занять з іноземної мови. Компоненти уроку. Аналіз практичного заняття з іноземної мови. Схема загального та поглибленого аналізу уроку іноземної мови. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови. Контроль у навчанні іноземної мови

Визначення та оцінювання рівня сформованості іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь. Функція зворотного зв’язку; оціночна, навчальна, розвиваюча функції. Види та форми контролю. Об’єкти контролю. Тестовий контроль.

Лекція 4. Сучасні вимоги до кваліфікації викладача іноземної мови

Компетенція викладача з позицій Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Готовність до навчання міжкультурного іншомовного спілкування: мовленнєва та мовна компетенції; соціокультурна та соціолінгвістична компетенція; дискурсивна та стратегічна компетенції. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

4.2.2. Практичні заняття

Практичне заняття 1.

Тема: Сучасні підходи до навчання іноземної мови

План

1. Розглянути теоретичні засади комунікативного підходу у навчанні ІМ.

2. Охарактеризувати культурологічний, компетентнісний, конструктивістський, контекстний підходи до навчання іноземної мови. Визначити переваги та недоліки зазначених підходів.

Практичне заняття 2.

Тема: Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови

План

1. Особливості навчання іноземної мови в навчальних закладах різного типу.
2. Планування навчального процесу з іноземної мови.
3. Вимоги до заняття з іноземної мови. Іноземна мова як мета і засіб навчання.
4. Підручники та навчальні посібники з іноземної мови. Автентичні засоби навчання.

Завдання – ознайомитися з існуючими нормативними документами по організації процесу навчання іноземної мови у вузі (ОКХ, ОПП. Навчальний план, програма, тощо).

Переглянути існуючі підручники та навчальні посібники з іноземної мови (за бібліотечним каталогом).

Практичне заняття 3.

Тема: Типи і структура практичних занять з іноземної мови

План

1. Критерії класифікації занять з іноземної мови. Типи занять.
2. Аналіз практичного заняття з іноземної мови. Схема загального та поглибленого аналізу практичного заняття з іноземної мови.
3. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови.
4. Контроль у навчанні іноземної мови. Тестовий контроль.

Завдання – підготувати власний конспект практичного заняття за програмою Curriculum for English Language Development in Universities and Institutes. – К: The British Council, 2001.

5. Самостійна робота

Методика викладання іноземних мов у ВНЗ

Для самостійного опрацювання пропонується такий перелік тем:

- Зв'язок методики навчання іноземних мов з базовими і суміжними науками.
- Цілі навчання ... мови у загальноосвітніх навчальних закладах.
- Комплексна реалізація цілей навчання ... мови у середніх навчальних закладах у процесі формування ... компетентності.
- Компоненти змісту навчання ... мови у ... класі.

- Проблема відбору мовного і мовленнєвого матеріалу для формування ... компетентності у в учнів... класу.
 - Проблема відбору комунікативних намірів і типових ситуацій спілкування для навчання усного мовлення ... мовою учнів ... школи.
 - Проблема відбору текстів для навчання читання та аудіювання... мовою учнів ... школи.
 - Засоби формування ... компетентності в ... в учнів ... школи.
 - Програми з ... мови для загальноосвітніх навчальних закладів.
 - Аналіз підручника / навчально-методичного комплексу з ... мови для ... класу.
 - Сучасні вимоги до створення навчально-методичних комплексів (НМК) з іноземних мов.
 - Особливості використання технічних засобів зорової і слухової наочності на різних ступенях навчання іноземних мов.
 - Особливості використання інформаційних технологій у навчанні ... у ... школі.
 - Система вправ для формування ... компетентності в ... у ... школі.
 - Вправа/завдання як засіб формування ... комунікативної компетентності учнів ... школи
- В
- Складники ... граматичної компетентності.
 - Цілі і завдання навчання граматики в різних типах навчальних закладів.
 - Роль граматичних знань у процесі формування ... граматичної компетентності в учнів ... школи.
 - Характеристика граматичних навичок у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності, етапи їх формування у ... школі.
 - Вправи для формування ... граматичної компетентності в учнів ... школи.
 - Особливості формування ... граматичної компетентності в учнів початкової, основної і старшої школи.
 - Складники ... лексичної компетентності учнів ... школи.
 - Цілі і завдання навчання лексики в різних типах навчальних закладів.
 - Роль лексичних знань у формуванні ... лексичної компетентності в учнів ... школи.
 - Активний, пасивний лексичний мінімум і потенційний словник учнів ... школи.
 - Характеристика лексичних навичок у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності учнів ... школи.
 - Прийоми і засоби семантизації нових лексичних одиниць та презентації нового лексичного матеріалу з урахуванням методичної типології лексики у ... школі.
 - Вправи для формування ... продуктивної лексичної компетентності в учнів ... школи.
 - Вправи для формування ... рецептивної лексичної компетентності в учнів ... школи.

- Вправи для формування потенційного словника учнів ... школи.
- Особливості формування ... лексичної компетентності в учнів початкової, основної і старшої школи.
- Складники ... фонетичної компетентності в учнів ... школи.
- Роль і місце інтонаційних і слухо-вимовних навичок у навчанні ... мови.
- Цілі і завдання навчання ... фонетики у ... школі.
- Роль фонетичних знань у процесі формування ... фонетичної компетентності в учнів ... школи.
- Характеристика рецептивних і репродуктивних інтонаційних та слухо-вимовних навичок учнів ... школи.
- Вправи для формування ... фонетичної компетентності в учнів
- Особливості формування ... фонетичної компетентності в учнів початкової, основної і старшої школи .
- Складники ... компетентності у техніці читання/письма .

Для перевірки матеріалу, що винесений на самостійне опрацювання студентам запропоновано обрати одну із зазначених тем та приготувати розгорнуту доповідь. Максимальна кількість балів за повне розкриття теми – 10.

Методика викладання зарубіжної літератури

Підготувати науково-методичну розробку за однією з тем курсу зарубіжної літератури ХХ століття (наступні матеріали):

1. Розробити фрагмент лекції
2. Розробити семінар (конспект)
3. РРТ презентація за темою семінару
4. Підготовка опірних схем до теми семінару
5. Розробити тести до теми
6. Розробити тести для поточного та підсумкового контролю за темою семінару
7. Розробити тематика рефератів та наукових повідомлень
8. Підготувати словник термінів до теми
9. Розробити робочу програма з певного періоду
10. Створити текст (міні-хрестоматія) твору, що аналізується
11. Зробити огляд-аналіз діючих посібників з зарубіжної літератури ХХ ст. (на прикладі одного із них).
12. Підготувати огляд основних фахові науково-методичні видань.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

з дисципліни **Методика викладання іноземних мов у ВНЗ**

назва дисципліни

кількість годин СРС згідно з навчальним планом - 60 (заочна-)

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1.	2.	3.	4.	5.
Денна форма навчання				
_____ I _____ триместр				
номер триместру				
I. О б о в ' я з к о в і				
Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях				
Підготовка до практичних занять	10	Протягом триместру	Відповіді на семінарських заняттях	35
За виконання модульних (контрольних) завдань				
Підготовка до презентації	10	VI тижд.	Презентація	5
Підготовка до КР (3)	10	V тижд.	Перевірка КР	5
За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань				
Підготовка конспекту практичного заняття	5	V тижд.	Перевірка конспекту	5
Разом балів за обов'язкові види СРС				50
II. В и б і р к о в і				
За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання				
Підготовка реферату	15	XII тижд.	Захист роботи	10
Аналіз практичного заняття	5	XII тижд.	Захист роботи	10
Розробка поза аудиторного заходу	5	X тижд.	Захист роботи	10
Разом балів за вибіркові види СРС				10
Всього балів за СРС у триместрі				60

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1.	2.	3.	4.	5.
Заочна форма навчання				
_____ 4 _____ триместр				
номер триместру				
I. О б о в ' я з к о в і				
Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях				
Підготовка до практичних занять	7	Протягом триместру	Відповіді на семінарських заняттях	35
За виконання модульних (контрольних) завдань				
Підготовка до презентації	7	VI тижд.	Презентація	5
Підготовка до КР (3)	12	XII тижд.	Перевірка КР	5
За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань				

Підготовка конспекту практичного заняття	6	V тижд.	Перевірка конспекту	5
Разом балів за обов'язкові види СРС				50
<i>II. Вибіркові</i>				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Підготовка реферату	8	XII тижд.	Захист роботи	10
Аналіз практичного заняття	8	XII тижд.	Захист роботи	10
Розробка поза аудиторного заходу	8	X тижд.	Захист роботи	10
<i>Разом балів за вибіркові види СРС</i>				10
Всього балів за СРС у триместрі				60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

з дисципліни **Методика викладання зарубіжної літератури у ВНЗ**

назва дисципліни

кількість годин СРС згідно з навчальним планом - 60 (заочна-)

Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>
Денна форма навчання				
_____ I _____ триместр				
номер триместру				
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Підготовка до семінарських занять	10	Протягом семестру	Відповіді на заняттях	15
Підготовка до фрагменту лекції	10	5 тиждень	Захист роботи	10
Аналіз фрагменту лекції	5	6 тиждень	Усна відповідь	5
Підготовка презентації	5	7 тиждень	Презентація	5
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Підготовка конспекту практичного заняття	10	8 тиждень	Перевірка конспекту	5
Підготовка робочої програми	15	10 тиждень	Перевірка програми	10
Разом балів за обов'язкові види СРС				50
<i>II. Вибіркові</i>				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Аналіз підручника	2.5	10 тиждень	Перевірка аналізу	5
Створити текст (міні-хрестоматія) твору, що аналізується	2.5	10 тиждень	Захист роботи	5
<i>Разом балів за вибіркові види СРС</i>				10
Всього балів за СРС у триместрі				60

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>
Заочна форма навчання				
_____ I _____ номер триместру				
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Підготовка до семінарських занять	10	Протягом семестру	Відповіді на заняттях	15
Підготовка до фрагменту лекції	10	5 тиждень	Захист роботи	10
Аналіз фрагменту лекції	5	6 тиждень	Усна відповідь	5
Підготовка презентації	5	7 тиждень	Презентація	5
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Підготовка конспекту практичного заняття	10	8 тиждень	Перевірка конспекту	5
Підготовка робочої програми	15	10 тиждень	Перевірка програми	10
Разом балів за обов'язкові види СРС				50
<i>II. В и б і р к о в і</i>				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Аналіз підручника	2.5	10 тиждень	Перевірка аналізу	5
Створити текст (міні- хрестоматія) твору, що аналізується	2.5	10 тиждень	Захист роботи	5
<i>Разом балів за вибіркові види СРС</i>				10
Всього балів за СРС у триместрі				60

6. Питання для самоконтролю

1. Методика навчання іноземних мов як наука та її завдання.

1. Зв'язок методики з іншими науками: лінгвістикою, психологією, психолінгвістикою, педагогікою.
2. Комунікативний підхід у навчанні іноземної мови.
3. Цілі, зміст, принципи навчання іноземної мови.
4. Методи та засоби навчання іноземної мови.
5. Особливості навчання граматичного матеріалу.
6. Навчання лексичного матеріалу.
7. Вимоги до вимови студентів. Навчання звуків та інтонації англійської мови.
8. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності.
9. Навчання діалогічного мовлення.

10. Мовні особливості та етапи навчання монологічного мовлення.
11. Труднощі навчання читання англійською мовою. Читання як засіб навчання та його зв'язок з іншими видами мовленнєвої діяльності.
12. Особливості навчання письма на початковому етапі.
13. Планування навчального процесу з англійської мови.
14. Вимоги до заняття іноземної мови.
15. Типи і структура практичних занять іноземної мови.
16. Аналіз практичного заняття іноземної мови.
17. Контроль у навчанні англійської мови.
18. Позааудиторна робота з іноземної мови.
19. Перекладні, прямі та інші (сучасні) методи навчання іноземних мов.
20. Методика викладання зарубіжної літератури у вищих навчальних закладах як наукова дисципліна
21. Мета та завдання літературної освіти в вузі. Принципи навчання
22. Структура читацьких вмінь та навичок.
23. Естетичне сприймання літератури, його характеристики
24. Методи і прийоми викладання зарубіжної літератури в вищих навчальних закладах.
25. Роль підручників та навчальних посібників у викладання зарубіжної літератури в вищих навчальних закладах.
26. Різновиди навчальних видань. Особливості змісту та принципи побудови підручників з зарубіжної літератури ХХ століття для вузів.
27. Значення фахових видань та довідкової літератури у підготовці майбутнього викладача.
28. Специфіка вузівської лекції з зарубіжної літератури.
29. Структура лекції і особливості організації навчальної діяльності студентів.
30. Критерії оцінки ефективності лекційного заняття.
31. Види і форми науково-дослідної роботи в вузі.
32. Методика підготовки.
33. Курсова і дипломна робота: мета, основні вимоги, ефективність методів і прийомів самостійної дослідницької роботи.
34. Зміст та аналіз підручників з зарубіжної літератури для вузів.
35. Науково-теоретичні основи фахової методики з викладання зарубіжної літератури в університеті.
36. Проблема методології та методів вивчення літератури .
37. Зміст і структура дисципліни “Зарубіжна література” в вищих та середніх навчальних закладах.
38. Принципи та засади літературознавчого навчання на сучасному етапі.

39. Основні фахові науково-методичні видання.
40. Новітні педагогічні технології викладання зарубіжної літератури у вузі.
41. Завдання методики викладання літератури у контексті проекту «Трансформація гуманітарної освіти в Україні».
42. Діалог культур як методологія та форма сучасної освіти
43. Інтерактивні методи викладання зарубіжної літератури
44. Віртуальні та дистанційні форми викладання та навчання
45. Метод проектів у формування умінь та навичок з зарубіжної літератури
46. Відео-, аудіо презентація, мультимедійні технології викладання зарубіжної літератури.
47. Ейдетика як навчальна технологія. Вивчення літератури за опорними схемами та образними асоціаціями
48. Інтегративні методи вивчення літератури у системі міжпредметних зв'язків дисциплін гуманітарного циклу.
49. Форми роботи з літературної освіти у вищих навчальних закладах.
50. Методика викладання літератури: історія питання, традиції та новаторство.
51. Лекція як основна форма викладання зарубіжної літератури
52. Семінар (практичне заняття, лабораторна робота): методика проведення у вищі.
53. Форми контролю та оцінювання знань з зарубіжної літератури та методика їх проведення:
А) Тестування Б) Колоквіум В) Кредитно-модульна система Г) Залік Д) Екзамен
54. Сучасні методи аналізу літературного твору.
55. Методологічні та методичні проблеми аналізу літературного твору у сучасному літературознавстві.
56. Методи науково-дослідницької роботи з зарубіжної літератури в процесі підготовки курсових, дипломних та магістерських робіт, їх специфіка та наукова доцільність
57. Методи аналізу художнього твору: особливості та алгоритми, відповідність методів аналізу та естетичній природі тексту, певному художньому напрямку та творчому методу письменника.
58. Особливості та алгоритм поетологічного методу аналізу художнього тексту
59. Особливості та алгоритм міфопоетичного методу аналізу художнього тексту
60. Особливості та алгоритм архетипічного методу аналізу художнього тексту
61. Особливості та алгоритм хронотопічного методу аналізу художнього тексту
62. Особливості та алгоритм історико-соціального методу аналізу художнього тексту
63. Особливості та алгоритм культурологічного методу аналізу художнього тексту
64. Особливості та алгоритм історико-біографічного методу аналізу художнього тексту
65. Особливості та алгоритм порівняльно-типологічного методу аналізу художнього тексту
66. Особливості та алгоритм компаративного методу аналізу художнього тексту
67. Особливості та алгоритм інтертекстуального методу аналізу художнього тексту

68. Особливості та алгоритм методу аналізу постмодерністського художнього тексту
69. Особливості та алгоритм мотивного методу аналізу художнього тексту
70. Принципи, форми й методи організації науково-дослідницької роботи з літератури у вищих навчальних закладах та методика їх виконання.
71. Методика підготовки наукового повідомлення
72. Методика підготовки реферату
73. Методика підготовки наукової статті
74. Конференція як форма навчання у виші.
75. Науково-дослідницька робота студента НІРС
76. Методика підготовки дипломної роботи
77. Методика підготовки магістерської дисертації
78. Методика організації самостійної роботи студентів-філологів за курсом «Зарубіжна література»: специфіка, форми, прийоми.
79. Інтернетресурси фахової освіти.
80. Дистанційна освіта: сучасні методики навчання.
81. Індивідуальна робота студента: форми організації ПРАЦІ та контролю.
82. Самостійний модуль: методика підготовки та оцінювання.
83. Консультація як форма роботи у вузі.
84. Робота у наукових проблемних групах з питань зарубіжної літератури.

7. Підсумковий контроль

Орієнтовні питання до екзамену

Методика викладання іноземних мов у ВНЗ

1. Система освіти в Україні та навчання іноземних мов. Особливості навчання іноземної мови у ВНЗ. Рекомендовані рівні володіння іноземною мовою.
2. Система навчання іноземної мови як спеціальності.
3. Система навчання іноземної мови на неспеціальних факультетах.
4. Методика викладання іноземних мов як наука та її зв'язок з іншими науками. Вплив суспільних процесів на навчання іноземних мов.
5. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання.
6. Система навчання іноземної мови у вищій школі: зміст, цілі, практичні, освітні, виховні та розвиваючі. Загальна характеристика цілей і завдань навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах.
7. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу з іноземних мов. Аналіз чинних програм з іноземної мови для вищих навчальних закладів.
8. Аналіз сучасних підручників з іноземної мови для вищих навчальних закладів.

9. Організація процесу навчання іноземної мови: вимоги до заняття іноземної мови., структура занять та їх типологія.
10. Організація процесу навчання іноземної мови: вимоги до викладача іноземної мови. Поняття методичної компетенції вчителя іноземної мови.
11. Сучасні методичні технології викладання. Мовний портфель як засіб навчання ІМ.
12. Роль і місце самостійної роботи студентів при вивченні іноземної мови. Види самостійної роботи. Вимоги до організації та проведення самостійної роботи студентів на різних ступенях навчання.
13. Планування навчального процесу з іноземної мови .
14. Рекомендовані рівні володіння іноземною мовою РРЕ (Рекомендації Ради Європи)
15. Навчання письму у вищих навчальних закладах.

Методика викладання зарубіжної літератури у ВНЗ

1. Система освіти в Україні та викладання зарубіжної літератури. Шкільні програми з зарубіжної літератури та викладання зарубіжної літератури у ВНЗ: проблема взаємодії.
2. Лекція як засіб організації учбового процесу. Цілі, задачі та основні функції лекцій.
3. Види лекцій, що можуть використовуватися під час викладання зарубіжної літератури. Їх сильні та слабкі сторони.
4. Структура лекції. Основні елементи та вимоги до них. Методи поточного контролю на лекції.
5. Критерії оцінки якості лекції. Оцінка змісту лекції. Оцінка методики читання лекції.
6. Особистість лектора та стиль лекції. Необхідні якості.
7. Охарактеризувати методичні можливості семінарської форми організації вивчення зарубіжної літератури. Принципи організації семінарського заняття. Написання та використання плану семінарського заняття. Підготовка до семінарського заняття. Список джерел. Робота з літературною критикою. Робота з художнім текстом. «Вільне» семінарське заняття.
8. Методика побудови робочих навчальних програм з літературознавчих дисциплін;
9. Засоби діагностики навчальної діяльності філологів у системі підготовки компетентного фахівця.
10. Поняття літературного канону та його вплив на вибір текстів. Принципи складання списку текстів для викладання курсів з зарубіжної літератури у ВНЗ.
11. Організація самостійної роботи студентів-філологів за курсом «Зарубіжна література»: специфіка, форми, прийоми.
12. Принципи організації контролю та його функції у викладання зарубіжної літератури у ВНЗ
13. Основні методи контролю знань: усне опитування та його різновиди.
14. Письмове опитування у загальній системі контролю знань з зарубіжної літератури: стандартизований контроль (різні види тестування), модульна контрольна робота, зарубіжний контроль (залік, іспит).
15. Принципи, форми й методи організації науково-дослідницької роботи з літератури у вищих навчальних закладах та методика їх виконання (реферат, курсова робота, дипломна робота).

Практичні завдання

- 1) Розробити завдання для поточного контролю,
- 2) Розробити завдання для підсумкового контролю.

- 3) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування рецептивних або репродуктивних лексичних навичок
- 4) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування рецептивних і репродуктивних артикуляційних або інтонаційних навичок
- 5) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування іншомовних мовленнєвих компетентностей в аудіюванні
- 6) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування іншомовних мовленнєвих компетентностей в читанні
- 7) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування мовленнєвої компетентності в письмі
- 8) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування іншомовної граматичної компетентності
- 9) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування мовленнєвої компетентності в говорінні (монологічне мовлення)
- 10) Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМ для формування мовленнєвої компетентності в говорінні (діалогічне мовлення)
- 11) Розробіть план семінарського заняття з зарубіжної літератури.
- 12) Розробіть фрагмент лекції з зарубіжної літератури
- 13) Розробіть тестове завдання на перевірку знання тексту з зарубіжної літератури
- 14) Розробіть контрольні питання для перевірки знань з прослуханої лекції.
- 15) Розробіть тематичний план для робочої програми з зарубіжної літератури.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни

Вся робота за семестр оцінюється у 100 балів. За кількістю набраних балів визначається групова рейтингова оцінка з дисципліни за семестр і звичайна оцінка, що проставляється у залікову книжку. 40 балів студент отримує при відмінному складанні іспиту, 50 балів при відмінній підготовці до семінарських занять та максимально 10 балів – за презентацію доповіді.

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно

			(непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

9. Список рекомендованої літератури

Картка інформаційного забезпечення дисципліни

№ п/п	Бібліографічний опис джерела	Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)			
		ЧНУ ім.П.Могили	Обласна наукова бібліотека ім.О.Гмиря	Міська центральна бібліотека ім. М.Кропивницького	Інтернет, внутрішня мережа (адреса)
1. Основні джерела					
1	Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник для студентів вищих закладів освіти. – К.: Ленвіт, 1999.	+	+	+	-
2	Основы методики преподавания иностранных языков. \ Под ред. В.А. Бухбиндера. – К.: Вища школа, 1986.	-	+	+	-
3	Основы методики преподавания иностранных языков. \ Под ред. В.А. Бухбиндера. – К.: Вища школа, 1986.	-	+	+	-
4	Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К.: Ленвіт, 2003.	+	+	+	-
5	Curriculum for English Language Development in Universities and Institutes. – К: The British Council, 2001.	+	+	+	-
2. Додаткові джерела					
1	Teaching English as a Second or Foreign Language. Ed. Marrianna Celce-Murcia. – Boston, 1991 Ken Sheppard and Fredricka L. Stoller. Project Work Integrated into ESP classes // Forum, October, 2002.	-	-	+	+
2	С Бориско Н.Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки. – К.: "Фирма "Инкос". – 2001. – 267 с.	-	+	+	-
3	Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції:	-	+	-	-

	курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»]. – Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.А. та ін. / за ред. Ніколаєвої С.Ю. – К.: «Ленвіт», 2010. – 332 с.				
4	Тарнопольский О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. – Дніпропетровськ: ДУЕП, 2005. – 246 с.	-	+	-	-
5	Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С.Ю. Ніколаєва, Г.Е. Борецька, Н.В. Майєр, О.М. Устименко, В.В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю. Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої]. – К. : Ленвіт, 2015. – 444 с.	-	+	-	-

Рекомендована література з дисципліни

Базова

1. Акмеология: Учебное пособие/ А. Деркач, В. Зазыкин. – СПб. : Питер, 2003. – 256 с.
2. Александрова С. А. Професійно-комунікативна компетентність: Тексти лекцій / С.А. Александрова. – Харків : ХНАКМ, 2008. – 40 с.
3. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : інтерактивні технології в курсах навчальних дисциплін / Л. В. Артемова. - К. : Кондор, 2008. - 272 с.
4. Асауленко Л. М. Викладання української мови та літератури у контексті інноваційних технологій / Л. М. Асауленко // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. Вип. 45 / М-во освіти і науки України, Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти.- К. : Видавництво інституту інноваційних технологій і змісту освіти, 2006.- С. 110–115.
5. Білоус В. Т. Основи організації та методики викладання у вищій школі : навчально-методичний посібник / В. Т. Білоус, Л. І. Горюнова, А. В. Цимбалюк, С. Я. Цимбалюк. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 146 с.
6. Білоус П. В. Інтерпретація літературного твору / П. В. Білоус – Житомир : ЖДУ, 2012. – 140 с.
7. Білоус П. В. Теорія літератури : навч. посібник / П. В. Білоус. – К. : Академвидав, 2013. – 328 с.
8. Болюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти / Я. Я. Болюбаш. – К. : Знання, 2012. – 63 с.
9. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. 2-е видання, доповнене І. М. Дичківська – К. : «Академвидав», 2012. – 352 с.
10. Дороз В. Ф. Методика викладання української мови у вищій школі : навч. посіб. / В. Ф. Дороз. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 176 с.

Допоміжна

11. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту : навч посіб. / Т. А. Єщенко. – К : ВЦ «Акадкмія», 2009. – 264 с.
12. Кудіна В. В. Педагогіка вищої школи / В. В. Кудіна, М. І. Соловей, Є. С. Спіцин. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К. : Ленвіт, 2007. – 194 с.
13. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі / В. М. Нагаєв. - К. : Центр учбової літератури, 2007. -232 с.
14. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія / О. М. Семенов. – Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005.- 404 с.
15. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: [навч.-метод. посіб.] / О.Січкарук. – К. : Таксон, 2006. – 88 с.
16. Скорина Л. Аналіз художнього твору : навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей (філологія, літературна творчість, журналістика) / Л. Скорина. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2013. – 424 с.
17. Товканець Г. В. Університетська освіта : навч.-метод. посіб. / Г. В. Товканець ; М-во освіти і науки України, Мукачів. держ. ун-т, Лабораторія наук. досліджень та інновац.-освіт. технологій. - К. : Кондор, 2011. – 182 с.
18. Токмань Г. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція / Г. Токмань. – К.: Академія, 2012. – 318 с.
19. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе : учебное пособие для вузов / Д. В. Чернилевский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 437 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Андрущенко В., Філософія освіти в Сучасній Україні : стан та перспективи розвитку / В. Андрущенко // Вища освіта – 2004. – № 4. – [Ел. ресурс]. - Режим доступу:
<http://yandex.ua/yandsearch?clid=139043&lr=148&msid=22871.3197.1361051971>.
2. Bemidji State University : Department of English [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.bemidjistate.edu/academics/ departments/english/graduate>
3. [bemidjistate.edu/academics/ departments/english/graduate](http://www.bemidjistate.edu/academics/ departments/english/graduate)
4. Гладишев В. В. Контекстне вивчення художніх творів як суттєвий чинник підвищення якості літературної освіти / В. В. Гладишев // Зарубіжна література в школах України – [Ел. ресурс]. – Режим доступу:
5. http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/zlvsh/2010_3/index.htm.
6. Department of Educational Studies University of Glasgow [Electronic resource]. –
7. Mode of access: <http://www.gla.ac.uk>.
8. Національна доктрина розвитку освіти : електронний ресурс. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws / main.cgi?nreg=347%2F2002>
9. Положення про організацію навчального процесу в Чорноморському державному університеті імені Петра Могили. - Миколаїв: [Ел. ресурс].- Режим доступу: http://www.chdu.edu.ua/index.php?page=polog_navch.
10. <http://www.cambridge-efl.org.uk/>
11. <http://www.ets.org/portal/site/ets/menuitem.36b6150d13d7bab7b1935b10c3921509/?vgnnextoid=e63ce3b5f64f4010VgnVCM10000022f95190RCRD#>
12. <http://www.ompersonal.com.ar/omtest/contenidotematico.html>

15. <http://www.wordskills.com/level/>

16. <http://www.eclecticenglish.com/index.html>

17. European Language Portfolio: Principles and Guidelines // On-line:
<http://www.coe.int/portfolio>

10. Словник дисципліни

Аудіовізуальне сприймання, дескриптивні категорії, дискурсивна компетенція, глобальна шкала, когнітивні чинники, компетенції (граматична, дискурсивна, екзистенційна, загальна, комунікативна, лексична, лінгвістична, орфографічна, орфоепічна, прагматична, семантична, соціолінгвістична, учня, фонетична, функціональна), користувачі мовою, лінгвістична диверсифікація, лінгвістичні компетенції, модульний підхід, мультилінгвізм, паралінгвістичні засоби, плюрикультуралізм, плюрилінгвізм, Рівень Досвіченого Користувача, Рівень Елементарного Користувача, Рівень Ефективного Професійного Володіння, Рівень Незалежного Користувача, Рубіжний Рівень.

Асоціація Мовних Експертів ALTE (The Association of Language Testers in Europe): інтродуктивний рівень (Breakthrough або A1), середній (Waystage або A2), рубіжний (Threshold або B1), просунутий (Vantage або B2), автономний (Effective Operational Proficiency або C1) і компетентний (Mastery або C2).

<i>Українською</i>	<i>По-русски</i>	<i>In English</i>
Аксиологія	Аксиология	Axiology
Аспект	Аспект	Aspect
Відео	Видео	Video
Відеоматеріали	Видеоматериалы	video materials
Відеотренінг	Видеотренинг	Video training
Візуальний	Визуальный	Visual
Візуальна грамотність	Визуальная грамотность	Visual correctness (competence)
Візуальне мислення	Визуальное мышление	Visual thinking
Віртуальний	Виртуальный	Virtual
Віртуальна реструктуризація	Виртуальная реструктуризация	Virtual restructurisation
Інтерактив	Интерактив	Interaction
Інтерактивне навчання	Интерактивное обучение	Interactive studying
Інтерактивне спілкування	Интерактивное общение	Interactive communication
Інтерактивний діалог	Интерактивный диалог	Interactive dialogue
Інтерактивний урок	Интерактивный урок	Interactive lesson
Форми інтерактивного навчання	Формы интерактивного обучения	Forms of interactive studying
Методи інтерактивного навчання	Методы интерактивного обучения	Methods of interactive studying
Прийоми інтерактивного	Приёмы интерактивного	Ways of interactive studying

навчання	обучения	
Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення	Интерактивный комплекс учебно-методического обеспечения	Interactive complex of studying-methodical support
Інтеграція	Интеграция	integration
Інтеграція та систематизація	Интеграция и систематизация	integration and systematization
Інтегральний	Интегральный	integral
Інтегративний	Интегративный	integrative
Інтеграційний	Интеграционный	integrational
Інтеграція навчання	Интеграция обучения	integration of studying
Інтегроване навчання	Интегрированное обучение	Integrated studying
Інтегрований курс	Интегрированный курс	Integrated course
Інтегрований урок	Интегрированный урок	Integrated lesson
Інтеграція наукових знань	Интеграция научных знаний	Integration of scientific knowledge
Інтеграція як методичне поняття	Интеграция как методическое понятие	Integration as a methodical notion
Інтеграція в системі літературної освіти	Интеграция в системе литературного образования	Integration in the system of literature education
Інтегроване навчання в системі літературної освіти	Интегрированное обучение в системе литературного образования	Integrated education in the system of literature education
Інтегрований курс у системі літературної освіти	Интегрированный курс в системе литературного образования	Integrated course in the system of literature education
Інтегрований урок літератури	Интегрированный урок литературы	Integrated lesson of literature
Інтегральний урок літератури	Интегральный урок литературы	Integral lesson of literature
Компетентність	Компетентность	competence
Компетенція	Компетенция	competence
Компетенція аксіологічна	Компетенция аксиологическая	Axiological competence
Компетенція читацька	Компетенция читательская	readers' competence
Компетенція літературознавча	Компетенция литературоведческая	study of literature competence
Компетенція металінгвістична	Компетенция металингвистическая	Meta-linguistical competence
Компетенція комунікативно-мовленнєва	Компетенция коммуникативная	Communicative competence
Компетенція когнітивна	Компетенция когнитивная	Cognitive competence
Компетенція прогностична	Компетенция прогностическая	Prognose competence
Компетенція соціальна	Компетенция социальная	social competence
Компетенція технологічна	Компетенция технологическая	technological competence
Компетенція рефлексивна	Компетенция рефлексивная	reflectional competence
Компетенція валеологічна	Компетенция валеологическая	Valeological competence
Компетенція організаційна	Компетенция	Organisational competence

	організаційна	
Компетенція інформативна	Компетенция информационная	Informational competence
Компетенція фасилітативна	Компетенция фасилитативная	Facilitative competence
Компетенція візуалізаційна	Компетенция визуализационная	Visualised competence
Компетенція діяльнісна	Компетенция деятельностьная	Activity competence
Компетенція культуро- відповідна	Компетенция культурологическая	Cultural competence
Компетенція акмеологічна	Компетенция акмеологическая	Acmeological competence
Компетентність проектно- конструкторська	Компетентность проектно- конструкторская	Project-constructive competence
Конструкт	Конструкт	construct
Конструктивний	Конструктивный	constructive
Конструювання	Конструирование	design
Модель	Модель	model
Моделювання	Моделирование	modelling
Модель логіко-семіотична	Модель логико-семиотическая	logico-semiotic model
Моделювання уроку	Модель урока	Model of the lesson
Мультимедіа	Мультимедиа	multimedia
Норма	Норма	standard, norm
Норма технологічна	Норма технологическая	Technological norm
Пакет творчих завдань (робіт) комунікативно- мовленнєвої діяльності учня- читача з літератури (ПТЗЛ)	Пакет творческих заданий (работ) коммуникативной деятельности учащегося- читателя по литературе (ПТЗЛ)	A set of creative tasks of communicative activities for student-reader on literature
Планування	Планирование	planning
Прогнозування	Прогнозирование	prediction
Програма вивчення літературної теми для учня- читача (ПВЛТ)	Программа изучения литературной темы для учащегося-читателя (ПИЛТ)	The program of studying literature theme for student- reader
Програмно-тематичний комплекс вивчення літературної теми (ПТКТ)	Программно-тематический комплекс изучения литературной темы (ПТКТ)	Program-thematic complex of learning literal theme
Проектування	Проектирование	projecting
Проектно-конструкторська модель курсу літератури (ПКМК)	Проектно-конструкторская модель курса литературы (ПКМК)	Project-constructive model of literature course
Проектно-конструкторська модель вивчення літературної теми (ПКМТ)	Проектно-конструкторская модель изучения литературной темы (ПКМТ)	Project-constructive model of learning literature theme
Проектно-конструкторська модель уроку літератури (ПКМУ)	Проектно-конструкторская модель урока литературы (ПКМУ)	Project-constructive model of literature lesson

Посібниково-хрестоматійний довідник із літератури (ПХДЛ)	Пособие-хрестоматийный справочник по литературе (ПХСЛ)	Paradigmatic guide on literature
Таксон	Таксон	taxon
Таксономія	Таксономия	taxonomy
Таксономія навчальних завдань із літератури	Таксономия учебных заданий из литературы	Taxonomy of studying tasks in literature
Таксація педагогічна	Таксация педагогическая	taxation
Тезаурус	Тезаурус	thesaurus
Тренінг методичний	Тренинг методический	Methodical training
Тести	Тесты	tests
Тестотека	Тестотека	
Тестовий контроль літературних досягнень	Тестовый контроль литературных достижений	Test control achievements in literature
Технологія	Технология	technology
Технологія педагогічна	Технология педагогическая	Pedagogical technology
Технологія навчання	Технология обучения	Studying technology
Урок	Урок	lesson
Сучасний урок	Современный урок	Modern lesson
Сучасний урок літератури	Современный урок литературы	Modern lesson of literature
Типологія уроку літератури	Типология урока литературы	Typology of the literature lesson
Класифікація типів уроку літератури та їх різновидів	Классификация типов урока литературы и их разновидностей	Classification of types of literature lesson and their variety
Технологія уроку	Технология урока	Lesson technology
Технологія уроку літератури	Технология урока литературы	Literature lesson technology
Моделювання уроку	Моделирование урока	Modeling lesson
Проектно-конструкторська модель уроку літератури	Проектно-конструкторская модель урока литературы	Project-constructive model of literature lesson
Навчальна ситуація уроку літератури	Учебная ситуация урока литературы	Studying situation literature lesson